

DR. FRANK BROZOVICH, PREDsjedNIK »CROATIAN AMERICAN ASSOCIATIONA« U POVODU »HRVATSKIH DANA NA CAPITOL HILLU«:

PARTNERI U GRAĐENJU HRVATSKE BUDUĆNOSTI

str. 5

CROATIAN INFORMATION CENTRE HRVATSKI INFORMATIVNI CENTAR

Dom i svijet

ZAGREB/FRANKFURT, 27. ožujka 2000. - BROJ 289

www.hic.hr/dom

Željko Pecek i Stjepan Šafran na tiskovnoj konferenciji o hrvatskom obrtu

KAKO ZAHVALJUJUĆI MEĐUNARODNOM OBRtničKOM SAJMU U MUENCHENU NA KOJEM SE HRVATSKA NEDAVNO PREDSTAVILA HRVATSKI OBRtnICI VEĆ GODINAMA POVEĆAVAJU IZVOZ U NJEMAČKU

Muenchen zaradi 3,5 milijarde maraka na godinu od raznih sajmova

SAJAMSKA PROMIDZBA POVEĆAVA IZVOZ

Kada su vidjeli kako mnogobrojni hrvatski obrtnici, koji su nastupili na upravo završenom 52. međunarodnom sajmu obrtništva u Muenchenu, primaju čestitke brojnih posjetitelja, Josip Zoričić, Mato Katić, Jožo Sladoja i drugi poznati Hrvati u Muenchenu bili su ponosni.

Veliko je, naime, zanimanje za nastup hrvatskih obrtnika, koji su prije točno deset godina otključali vrata Bavorske. Među njima bio je tada i Rudolf Benček, koji je svoju proizvodnju uspio plasirati na njemačko tržište, pa ga je tako predstavio i Stjepan Šafran, predsjednik Hrvatske obrtničke komore, zajedno sa skupinom uspješnih izlagača.

Prije deset godina hrvatski obrtnici probili su led prvim izlošcima, a neki već sada cijelu godišnju proizvodnju plasiraju na izbirljivo njemačko tržište. Željko Pecek, ministar obrtništva, malog i srednjeg poduzetništva, najavio je još hrvatskih proizvoda i stimulacijske izvozne mjere

Nastavak na str. 2-3

VELIMIR ŠONJE, IZVRŠNI DIREKTOR SEKTORA ZA ISTRAŽIVANJE I STATISTIKU U HNB-U:

Trebamo ekonomiju koja će potaknuti dijasporu na povratak

U OVOM BROJU
 • U ZAGREBU
 • ODRŽANA SMOTRA SVEUČILIŠTA
 • POD NAZIVOM
 • »ZAJEDNO U TREĆE TISUĆLJEĆE«:
 • Studij u Hrvatskoj -
 • izazov novog doba

PROSVJED ISELJENIH HRVATA U DEN HAAGU:

Glas protiv političkih presuda optuženim Hrvatima

str. 2-3

str. 4-5

str. 4-5

Uvodnik

UZ DONOŠENJE OVOGODIŠNJEG PRORAČUNA

Je li štednja ponekad neznanje?

Hrvatski ministar financija Mato Crkvenac uspio je u Zastupničkom domu Sabora obraniti ovogodišnji prijedlog proračuna: 48,3 milijuna kuna. Uz vrlo malen broj prihvaćenih amandmana, proračun je u osnovnim crtama ostao isti kao i u prvotnoj verziji. Treba reći da je bez obzira na povremena negodovanja nekih zastupnika izostala žešća kritika proračuna, što je u svim demokratskim državama glavni predmet spora vladajućih stranaka i oporbe. Proračun je prvi test svake vlasti na što stavlja prioritet vladavine, a što prebacuje na popis eventualnosti. Od 432 amandmana Vlada je prihvatila tek nekolicinu uz obrazloženje da jednostavno nema novca i da su državne financije gotovo na rubu bankrota. Zastupnik Drago Krpina (HDZ) rekao je da se 50-postotno smanjenje sredstava namijenjenih gradovima i općinama na području posebne državne skrbi »može tumačiti kao politička odmazda jer su njihovi gradonačelnici i načelnici većinom iz redova HDZ-a«.

Nezadovoljan je bio i Ante Beljo, ravnatelj Hrvatske matice iseljenika i upravitelj Hrvatskog informativnog centra, budući da je vlada proračunski novac namijenjen informiranju iseljeničtva smanjila 40 posto. Najveće rezanje sredstava doživio je satelitski televizijski program za Sjevernu Ameriku, koji je u prvom prijedlogu dobio samo 500 tisuća kuna. Vlada je nakon jednosatnog razmišljanja povećala ponudu tri puta, što ipak još nije dovoljno jer samo unajmljivanje odašiljača od Deutsche telecoma stoji 60 tisuća DEM mjesečno, a unajmljivanje satelita 70 tisuća dolara na mjesec. Beljo je rekao da u tome ne može biti cjenkanja te da su to projekti na kojima se radilo godinama. No na kraju je ipak prihvaćen 1,5 milijuna kuna. Isto tako, na primjedbe HDZ-ovih zastupnika da je Vlada predvidjela malo sredstava za obnovu javio se Ministar Radimir Čačić, koji je rekao da će razina obnove ostati ista kao i prošle godine budući da se očekuje dodatnih 500 milijuna kuna kroz paket o stabilnosti te da on čak misli da će lanišnjih 976 milijuna kuna biti i premašeno.

Već nakon prvih dana nove vlasti bilo je jasno da će se ove godine staviti prioritet na štednju i vraćanje dugova koji su uistinu veliki te da proračun neće biti ni razvojni niti će njime početi bitna promjena dosadašnje ekonomske politike. Na kraju krajeva, to je potvrdio i potpredsjednik Vlade Slavko Linić u svom gostovanju u emisiji Otvoreno na HTV-u. S druge strane, bez obzira na opravdani program štednje, postavlja se pitanje zašto štedjeti na cijelom jednom dijelu nacionalnog korpusa - iseljeničtva. Milijun ili dva kuna više uistinu nije veliko opterećenje za proračun hrvatske države, pogotovo što je svatko iole razuman svjestan da je informativna povezanost s iseljeničtvom u stvari investicija. Jačanjem iseljeničkih veza s domovinom, proširivanjem suradnje i intenziviranjem kontakata iseljeničtvo dolazi na odmor u domovinu, gdje troši velika devizna sredstva i puni državnu blagajnu. Kupnja nekretnina i dionica, telefonski razgovori, avionske i druge putne karte, investicije i devizna štednja u hrvatskim bankama su putovi, htjeli mi to priznati ili ne, kojima iseljenici i te kako sudjeluju u hrvatskom BDP-u.

Ako je pozivanje na zapadne vrijednosti koje je već postalo otrcana fraza imanentna svakoj hrvatskoj vlasti i političaru, onda sa svim smislom za poštovanje detalja koji grade društvo moramo prihvatiti i zapadnjački odnos prema kojemu svaka mogućnost da se poveća domaći brutoproizvod zaslužuje najveću pozornost. S druge strane, hrvatska država ima moralni i svaki drugi dug prema iseljenicima zbog njihove nesebične pomoći u hrvatskoj borbi za neovisnost. Je li smanjenje proračunskog novca za informiranje iseljenika posljedica nepoznavanja problematike ili pak nedostatak volje, pokazat će vrijeme. No u svakom slučaju, u interesu je svake hrvatske vlasti da ne zanemaruje iseljeničtvo nego, dapače, da mu pomogne kako bi svoje materijalne i obrazovne resurse upotrijebilo na korist domovine.

Željko Rebić

NAKON POSJETA BOSANSKOJ POSAVINI SABORSKI ZASTUPNIK I RAVNATELJ HRVATSKE MATICE ISELJENIKA ANTE BELJO USTVRDIO:

Hrvati ne smiju ostati politički pasivni

»Pojačani su pritisci na Hrvatsku radi povratka građana srpske nacionalnosti. No, u svezi s time je i pitanje povratka 200.000 Hrvata koji su protjerani iz sjeverozapadne Bosne i bosanske Posavine. Ti su problemi povezani kao spojene posude i ne može se rješavati jedan bez drugoga. Pitanje je također kako riješiti stambeno pitanje Hrvata iz bosanske Posavine koji jednim dijelom borave u kućama onih građana srpske nacionalnosti koji su u vrijeme 'Bljeska' i 'Oluje' napustili Hrvatsku, a sada se počinju vraćati«, rekao je saborski zastupnik Ante Beljo nakon subotnjeg posjeta Odzaku u Federaciji BiH te župama Žeravac i Plehan kraj Dervente, koje su daytonskim mirovnim sporazumom, kao i cijeli zapadni dio bosanskog Posavlja, pripali srpskom entitetu.

Objašnjavajući kako je svrha njegova posjeta bosan-

Hrvati se moraju politički angažirati, nipošto ne smiju ostati pasivni, nego i na predstojećim travanjским izborima u BiH moraju pokazati svoju privrženost domu i zavičaju te istodobno stvarati uvjete za povratak, rekao je Beljo

skoj Posavini bila na licu mjesta susresti se i razgovarati s ljudima koji su na prošlim izborima za zastupnike Hrvatskog državnog sabora iskazali povjerenje HDZ-ovoj listi za dijasporu i njemu osobno, Beljo je istaknuo da ne postoje osnovni uvjeti za povratak prognanih Hrvata u bosansku Posavinu u nadzoru tzv. Republike Srpske. Da bi počeo proces povratka, hrvatski narod mora biti konstitutivan na cijelom području BiH, moraju se ukloniti rasiistički zakoni u tzv. Republici Srpskoj, koje su tamošnje vlasti donijele nakon pro-

gonstva Hrvata i Bošnjaka te je potrebno kantonizirati bosansku Posavinu sa svim pravima koja kantonizacija podrazumijeva, upozorava zastupnik Beljo. On ističe da je bilo kakva pomoć za obnovu potpuno porušene bosanske Posavine uvjetovana političkim pristupom cijeloj problematici te ocjenjuje da međunarodna zajednica diskriminira hrvatsku stranu u procesu povratka u BiH.

Malobrojni povratnici u hrvatska sela Žeravac i Modran kraj Dervente te franjevci povratnici pleharski gvardijan fra Ivan Čurić, vikar plehanskog samostana fra Ivan Marić i žeravački župnik fra Anto Tomas izvijestili su zastupnika Belju o svim naporima glede povratka. Istaknuli su i materijalne teškoće koje ometaju proces povratka, koje dodatno opterećuju cijelu situaciju. Osim toga, povratnici zaslužuju svako poštovanje i priznanje jer vlastitom žrtvom krče staze povratka. Beljo je dodao da treba nastaviti razvijati politički angažman Hrvata u BiH, Hrvati se moraju politički angažirati, nipošto ne smiju ostati pasivni, nego i na predstojećim travanjским izborima u BiH moraju pokazati svoju privrženost domu i zavičaju te istodobno stvarati uvjete za povratak.

Tekst i snimka: Ivanka Bubalo

Ante Beljo i fra Ivan Marić ispred novosagrađenog privremenog franjevačkog samostana na Plehanu

SAJAMSKA POVEĆAVA

Izložbeni prostor hrvatskih obrtnika protezao se na 200 četvornih metara. Na cijelom Sajmu obrtništva izlaže 2400 izlagača iz 45 zemalja. Hrvatsku zastupa 60 obrtnika i četvrta je zemlja po broju izlagača! Doda li se tome činjenica da je izlaganje počelo na 30 četvornih metara, a za iduću godinu već se najavljuje povećanje od sadašnjih 200 na 300 do 400 četvornih metara, to je najbolji dokaz želje i mogućega rasta prikazivanja hrvatskih obrtničkih dostignuća na Sajmu.

Da bi se to ostvarilo, hrvatskim obrtnicima trebat će novi poticaji. O njima su na tiskovnoj konferenciji govorili Željko Pecek, ministar obrtništva, malog i srednjeg poduzetništva, te Stjepan Šafran, predsjednik Hrvatske obrtničke komore. I jedan i drugi suglasni su da je obrtništvo u Hrvatskoj (90.000 obrtnika) važan gospodarski čimbenik, da ima mjesta za veću proizvodnju i zapošljavanje uz osiguranje nekih preduvjeta kao što su

Obrtnici su imali i pojedinačne kataloge i promidžbene materijale u kojima su izrazili svoje želje, naveli vrste djelatnosti kojima se bave, potražnju za kupcima i mogućom kooperacijom, odnosno zajedničkim ulaganjima. Informacije o kreditima koje za poduzetništvo daje HBOR na štandu je davala predstavnicima banke Mira Dronjić

porezne i izvozne stimulacije, o čemu ne bi trebalo biti dvojbe. Željko Pecek dodao je i želju za stvaranjem »hrvatskog proizvoda« koji će odjeknuti na inozemnom tržištu.

Velik interes Nijemaca

U tom smislu razgovaralo se s ključnim ljudima tamošnje Obrtničke komore za München i gornju Bavarsku te Ministarstva gospodarstva i tehnologije, kojem je na čelu dr. Otto Wiesheu, jedan od najboljih poznavatelja hrvatskog gospodarskog sustava.

O nastavku suradnje Hrvati su razgovarali i s predsjednikom Obrtničke komore u Münchenu Heinrichom Traublingerom. Za sve

Metalna vrata u obliku vinove loze

Jedna od ulaznih vrata na štand hrvatskih obrtnika su kovana vrata s dominantnim motivom vinove loze i grožđa. Izrađena su u Sisku, u radionici Željka Vrbana, koji se bavi i restauriranjem starih kovanih predmeta.

Sličan program ima i građevinsko-umjetnička bravarija »Femak« Mladena Martina Ilijaša iz Krapinskih Toplica. On i supruga dali su mnogo informacija posjetiteljima, a pozvali su ih i u Krapinske Toplice, gdje mogu uživati u lijepoj prirodi i ljekovitim bazenima. Martin Ilijaš vjeruje da će naći kupce i zastupnike za prodaju pa će tako plasirati svoje proizvode.

Zanimljiv program predstavio je i Vladimir Vraneković iz Samobora, koji vodi tvrtku Art Messing Ars, a poznat je po namještaju od mesinga vrhunskog dizajna i kakvoće.

Mladen Martin Ilijaš iz Krapinskih Toplica uz svoju ogradu

RAZGOVOR: VELIMIR ŠONJE, IZVRŠNI DIREKTOR SEKTORA ZA ISTRAŽIVANJE I STATISTIKU U HRVATSKOJ

TREBAMO EKONOMSKU POLITIKU

Proteklih nekoliko godina hrvatsko bankarstvo obilježilo je niz stečajeva domaćih banaka u kojima je propalo dosta štednih uloga iz iseljeničtva. Razlog za bankarsku krizu - koja je iza nas - treba prije svega tražiti u nepotpunom zakonodavstvu koje je HNB-u onemogućavalo intervenciju kada uoči indikacije koje bi pojedinu banku mogle odvesti u stečaj. Zahvaljujući novom Zakonu o bankama koji je HNB-u dao mnogo veće ovlasti za intervencije, rizici koji bi mogli dovesti do stečaja jedne ili više banaka znatno su smanjeni. Istodobno, zahvaljujući politici HNB-a, tečaj domaće valute bio je razmjerno stabilan, tako da su s te strane izostali šokovi na tržištu kapitala koje su imale i mnogo razvijenije zemlje. Stabilnost kune bila je u proteklom razdoblju jedini opipljivi makroekonomski pokazatelj koji je kontinuirano zadovoljavao i kojim smo mogli mahati pred svjetskim financijskim institucijama. O tome kakva je trenutno situacija u hrvatskom bankarstvu, što se očekuje od privatizacije banaka te kakav će nam tečaj domaće valute biti u budućnosti razgovarali smo s Velimirom Šonjem, izvršnim direktorom HNB-a za Sektor istraživanja i statistiku.

»Kako ocjenjujete sadašnju situaciju u hrvatskom bankarstvu?«

»Situacija je u ovom trenutku sigurno bolja nego što je bila prije godinu ili dvije jer je glavni dio bankovne krize, koja se očitovale 1998. godine, iza nas. Bankovni sustav otišao je korak dalje u procesu konsolidacije i premda

Male i slabije razvijene zemlje imaju najviše koristi od europskih integracija. Nama je zanimljiv fenomen Irske. Ona je desetljećima imala jednu od najvećih emigracija. No, nakon integriranja u EU, Irci su se počeli vraćati u Irsku, posebno najkvalitetniji dio populacije, koji je prošao američki obrazovni sustav. Smatram da je to jedna uspješna nacionalna priča, u koju bismo se i mi trebali ugledati

jedan dio banaka nije oslobođen problema, one koje su ostale na tržištu i opstale u ovoj situaciji pokazale su se relativno stabilnim bankama s dobrom budućnošću. Naravno, tu će proces privatizacije donijeti još neke promjene, pripajanja, spajanja itd. Novi Zakon o bankama donesen u prosincu 1998. godine koji se počeo primjenjivati 1999. godine pokazao se učinkovitijim od starog. Njime je HNB dobio veće ovlasti i mogućnost da intervencira u poslovanje banaka u trenutku kada uoči određene nepravilnosti ili pretjeranu sklonost riziku, što dotad nije mogla. Prije su neke banke srljale u propast, a nikakvo regulacijsko tijelo nije to moglo zaustaviti. Danas imamo drugačiju situaciju. Imamo institute privremenog upravitelja i privremenih mjera koje HNB može propisati pojedinoj banci i na taj način izravno možemo utjecati na njezino poslovanje u onoj fazi dok banka još posluje i štediše imaju određeni stupanj povjerenja u nju. Ponavljam, zahvaljujući ovlastima koje smo dobili novim zakonom, gledano s regulacijske, odnosno zakonodavne strane, imamo mnogo bolju situaciju u usporedbi s onom koju smo imali 1998. godine.

Već nekoliko godina, dakle od oslobađanja okupiranih teritorija, Hrvatska je kontinuirano imala priljev stranog kapitala. Problem je, međutim, u njegovim karakteristikama, izvorima i gdje se taj kapital ulaže. Mi smo sada na prekretnici jer je potrebno usporiti tempo zaduživanja, a ubrzati tempo privlačenja izravnih stranih ulaganja

Ne treba trošiti proračunski novac na sanacije banaka

»Bivša Vlada RH sanirala je nekoliko domaćih banaka, a zatim je neke od njih prodala stranim investitorima. Ima li još kandidata za sanaciju i koje se banke pripremaju za privatizaciju?«

»To je dosta teško reći i ja mogu izraziti samo svoje osobno mišljenje, a ono je da u ovom trenutku ne vidim novih kandidata za sanaciju. Podsjetit ću vas, posljednja banka koju je Vlada RH predložila za sanaciju bila je Croatia banka početkom 1999. godine, a prije toga je to bila Dubrovačka banka. Trenutno imamo dvije banke koje su sanirane i ponudile su svoje dionice na prodaju. To su Riječka banka, za koju se zna kupac, i Splitska banka, koja je u postupku privatizacije. Privatizacijom rukovodi Državna agencija za sanaciju banaka i osiguranje štednih uloga. I Riječka i Splitska banka sanirane su u razdoblju 1995. i 1996. godine, kada i Slavonska banka i Privredna banka, koje su već privatizirane: Slavonska banka prije više od godinu

Novim Zakonom HNB je dobio velike ovlasti kojima se smanjuje mogućnost bankrota pojedinih banaka

dana, a Privredna banka nedavno. Što se Croatia banke i Dubrovačke banke tiče, one su u postupku sanacije i njima upravljaju osobe s potrebnim ovlaštenjima. To su banke u kojima će se ove godine vidjeti kakve su njihove perspektive. U svakom slučaju, pred nama je završetak jednog procesa restrukturiranja i osmišljavanje globalne strategije za budućnost, kada će većina banaka biti privatizirana. Hrvatski porezni obveznici već su dosta potrošili na sanaciju banaka i teško je očekivati da bi u slučaju problema u maloj ili srednjoj banci moglo doći do sanacije te banke. Na kraju krajeva i prošle smo godine odbili nekoliko slučajeva kada je bila predložena sanacija banaka zbog opterećenja proračuna.

»Za koje banke inozemni investitori poka-

PROMIDŽBA IZVOZ

KAKO ZAHVALJUJUĆI
MEĐUNARODNOM
OBRtničKOM SAJMU
U MUENCHENU NA

KOJEM SE HRVATSKA NEDAVNO PREDSTAVILA
HRVATSKI OBRtnICI VEĆ GODINAMA POVEĆAVAJU
IZVOZ U NJEMAČKU

Rudolf Benček - deset godina na Muenchenskom sajmu

kontakte zaslužan je i dr. Ivan Šimek, generalni konzul u Muenchenu, koji je izjavio da su predstavnici Vlade i Komore u Muenchenu upoznati s novim kretanjima i demokratskim promjenama u Hrvatskoj te da u sklopu suradnje putem stalne Hrvatsko-bavarske

komisije žele pomoći hrvatskom obrtništvu, a posebno su zadovoljni osnivanjem novog ministarstva koje će proširiti kontakte. Dr. Šimek zahvalio je bavarskoj vladi na suradnji koja je rezultirala i potpisivanjem zajedničkih programa hrvatskih i bavarskih poduzetnika između HBOR-a i LfA iz Muenchena.

Razgovor o kreditima: Ante Pocrnja razgovara s posjetiteljima o kreditiranju obrta

Obilje informacija

Hrvatski obrtnici dobro su se pripremili za nastup u Muenchenu. Hrvatska obrtnička

Sajam - pun pogodak

Christian Ude, nadgradonačelnik Muenchena i ove je godine ponovio da je preseljenje Muenchenskog sajma iz središta grada na prostor bivše zračne luke pun pogodak. Bio je to strateški gospodarski program grada čiji se rezultati osjećaju na svim područjima jer sajmovi u Muenchenu donose 3,5 milijardi maraka na godinu. Prema riječima prvog čovjeka Muenchena, sajamski gosti i sudionici kongresa ujedno su i najbolji potrošači. Što se obrtnika tiče, Christian Ude smatra da ima mjesta za još veću suradnju, a poznati su mu zajednički programi Hrvatske obrtničke komore i Obrtničke komore za Muenchen i gornju Bavarsku.

Novi prostor, novi poslovi

Kad god se hrvatski izlagači pojave na Sajmu, s njima je u društvu i Josef Sickinger. Riječ je o direktoru press-centra i ureda za odnose s javnošću. I na CBR-u (turističkom sajmu) i za vrijeme obrtničkog sajma Sickinger je bio pri ruci ne samo hrvatskim novinarima nego i izlagačima.

-Zadovoljan sam sve kvalitetnijom ponudom i hrvatskim programima. U bavarskom gospodarstvu i bankarstvu ima mjesta za nove poslove i oni se mogu ostvarivati na ugodnoj praksi Zagrebačkoga velesajma i Muenchenskog sajma, kaže Sickinger te upozorava buduće hrvatske izlagače na rokove, kako ne bi zakasnili na planirane termine budućih izložbi.

komora tiskala je kvalitetan katalog hrvatske ponude na hrvatskom i njemačkom jeziku koji je likovno obogaćen slikama različitih proizvoda, adresama i logotipovima pojedinih tvrtki. Riječ je o primjermom dizajnu i dobrom sadržajnom pregledu. Osim toga, obrtnici su imali i pojedinačne kataloge i promidžbene materijale u kojima su izrazili svoje želje, naveli vrste djelatnosti kojima se bave, potražnju za kupcima i mogućom kooperacijom, odnosno zajedničkim ulaganjima.

U želji da se što više hrvatskih obrtnika plasira na inozemno tržište, a već ih iduće godine u Muenchenu trebalo biti stotinu, potrebna je i kvalitetnija promidžba. Da se ne bi

Klaudio Vinkerlić s novim izumom - motikom za uspravno kopanje

Nema kruha bez motike

Poznata je uzrečica da nema kruha bez motike. A da se može kopati i na Sajmu, pokazao je hrvatski obrtnik i izlagač Klaudio Vinkerlić iz Poreča. On se bavi inovacijama pa je za ovaj Sajam izradio motiku kojom se zemlja u vrstu može kopati u uspravnu položaju. Taj zanimljivi proizvod kandidira se za ovogodišnji patent Sajma.

ostalo samo u zatvorenom prostoru Sajma, traže se nove mogućnosti izlaganja. Predstavnicima Hrvatske obrtničke komore i ministru Željku Peceku prostor u Hrvatskoj kući na Sonnenstrasse 15 ponudio je Ante Pocrnja, predsjednik Uprave Prve obrtničke štedionice, koji je na štandu razgovarao i s obrtnicima o mogućim povoljnim uvjetima kreditiranja.

Informacije o kreditima koje za poduzetništvo daje HBOR na štandu je davala predstavica banke Mira Dronjić. Ozbiljnost pristupa Sajmu Hrvatske obrtničke komore osjećala se na svakom koraku, a ako se ostvari program za izvoz i stimuliranje obrtnika, što je obećao hrvatski ministar, mogu se očekivati i novi uspjesi.

O stanju i rezultatima hrvatskog obrta govorili su i izlagači. Rudolf Benček, koji vodi obiteljski obrt metalske struke s ing. Stjepanom Severom, vjeruje da će povoljniji krediti hrvatskih banaka i izvozne stimulacije koje mora odobriti Vlada pomoći obrtnicima da se plasiraju na vanjsko tržište. Hrvatski obrtnici moraju poboljšati kvalitetu, držati se rokova i formirati cijene koje će im donositi profit i biti prihvatljive za inozemno tržište.

Tekst i snimke: Milan Sigetić

NARODNOJ BANCI

KOJA ĆE POTAKNUTI DIJASPORU NA POVRATAK, KAO U IRSKOJ

zuju najveće zanimanje?

-Gledajte, to je u ovom trenutku teško predviđati pogotovo zato što banke koje su u državnom vlasništvu i u procesu sanacije sada nisu zrele za privatizaciju. Prodajom Privredne banke došli smo u situaciju da je, što se vlasničke strukture tiče, u našem bankarstvu vrlo velik udio privatnoga vlasništva, čime je velikim dijelom proces privatizacije priveden kraju. Što se tiče zanimanja za privatizaciju, uočili smo povećan interes stranih investitora za manje ili srednje banke koje posluju s uspjehom te smo i dosad imali nekoliko preuzimanja. Austrijska banka preuzela je Trgovačku banku, u Bjelovarskoj banci imamo strane vlasnike, a cijeli niz drugih banaka vlasnički se povezuje sa svojim partnerima. Ne bih rekao da postoji neki određeni tip banke na koji računaju strani investitori za privatizaciju jer je hrvatsko bankarstvo postalo kapilarno povezano s europskim i svjetskim bankarstvom.

Ekonomija obujma nužno vodi u fuzije

●Očekujete li neke fuzije u domaćem bankarstvu, kao i spajanje sa stranim bankama?

-To su procesi koji se mogu očekivati, prije svega mislim na male banke koje su vrlo uspješne. Neko vrijeme kod nas se interpretiralo, sasvim pogrešno, da su male banke loše banke, a velike dobre, da male banke moraju nestati i sl. To nije točno, mi imamo niz manjih i srednjih uspješnih banaka, te će njihovi vlasnici i uprave

vrlo vjerojatno vidjeti tržišnu priliku u fuzijama, spajanjima i pripajanjima jer u bankarstvu postoji ono što mi u ekonomiji zovemo ekonomija obujma, a to zapravo znači da poslovanje možete bitno pojeftiniti povećanjem njegova obujma. U bankarstvu je općenito trend okrupnjavanja i bit će malih i srednjih banaka koje će naći svoju poziciju na tržištu i koje će se spajati.

●Očekuje li HNB u svojim makroekonomskim analizama veći odlazak ili dolazak stranog kapitala kao posljedicu političkih promjena?

-U svakom slučaju očekujemo pojačan odlazak stranog kapitala, premda treba reći da je kapital od sredine 90-ih kontinuirano prijte-

cao. U prvoj fazi bila je riječ o repatriaciji devizne štednje, dakle o tome da se velik dio deviza koji je prije rata i za vrijeme rata bio iznesen iz zemlje, vraćao natrag. Isto tako, i hrvatska je dijaspora donosila novac u Hrvatsku. Nakon toga, kada je Hrvatska dobila kreditni rejting, 1997. godine, nešto je bržim tempom počelo zaduživanje u inozemstvu. Ono što je sve to vrijeme bilo loše jest izostanak izravnih stranih ulaganja u sektoru gdje bi se proizvodila izvozna dobra. U Hrvatskoj nikad nije nedostajalo kapitala u smislu da je imala nedovoljan priljev ili da je bila zatvorena. Upravo suprotno, već nekoliko godina, dakle od oslo-

badanja okupiranih teritorija, Hrvatska je kontinuirano imala priljev. Samo je pitanje njegovih karakteristika, njegovih izvora i gdje se taj kapital ulaže. Mi smo sada na prekretnici, ne da nam treba mnogo više kapitala nego je potrebno usporiti tempo zaduživanja, a ubrzati tempo privlačenja izravnih stranih ulaganja.

●Nova vlada rekla je da će isključivi kriterij za ekonomsku politiku biti rast BDP-a i smanjenje nezaposlenosti. Očekujete li, analizirajući ekonomski program koalicije SDP-HSLS, veće stope gospodarskog rasta?

-Mislim da iz samog političkog programa ne proizlaze nužno veće stope gospodarskog rasta. To se može postići, kao što sam rekao, većim izravnim stranim ulaganjima i bržim ulaskom u europske integracije, što ova pobjednička koalicija ima u programu. Tu neki političari imaju pravo kada uspoređuju našu situaciju s onom koju su prošli Portugal i Irsko. Kada su počele proces integriranja u EU, te zemlje koje su godinama bile na europskoj periferiji počele su se izrazito brzo razvijati. Male i slabije razvijene zemlje u biti imaju najviše koristi od europskih integracija. Ono što je nama zanimljivo, kao i našim ljudima koji žive vani, jest fenomen Irske. Ona je desetljećima imala jednu od najvećih emigracija. Nakon integriranja u EU, Irski su se počeli vraćati u Irsku, posebno onaj najkvalitetniji dio populacije, koji je prošao američki obrazovni sustav. Smatram da je to jedna uspješna nacionalna priča, u koju bismo se i mi trebali ugledati.

Željko Rebić

Kuna ostaje stabilna jer nas na to obvezuje i zakon

●S obzirom na promijenjene političke prilike u Hrvatskoj, smatrate li da će se pojačati pritisak na stabilan tečaj kune? Kakvu autonomiju u formiranju tečaja očekujete u odnosu na novu vladu?

-Ne vjerujem da će nove političke prilike donijeti bilo kakve promjene u odnosu na tečaj kune. Kuna je razmjerno stabilna valuta. Treba reći da je od 1994. do 1997. kuna jačala, dok je 1998. i 1999. umjerenim tempom slabjela. Dakle, ne možemo reći da imamo fiksni tečaj kune jer su se promjene tečaja u odnosu na druge valute umjereno mijenjale, znači bez velikih oscilacija i kratkoročnih šokova. Rekao bih da će se tako i nastaviti, kako u smjeru deprecijacije tako i aprecijacije. To nije samo nagađanje. Moram, naime, naglasiti, a mislim da se u javnosti premalo o tome zna, da je prema Zakonu o HNB-u u Članku 2., u kojem su definirani ciljevi HNB-a, stabilnost nacionalne valute stavljena na prvo mjesto. To je cilj koji ova institucija prema Zakonu mora ispuniti. Prema tome, koja god vlada bila, HNB mora ispuniti taj cilj koji je autonoman u odnosu na politiku.

POD MEDIJSKIM POKROVITELJSTVOM »VEČERNJEG LISTA« U GROSCHROTZENBURGU ODRŽANA NJEMAČKO-HRVATSKA VEČER

Hrvatska zanimljiva Nijemcima

Njemačko-hrvatska večer u Groschrotzenburgu održana pod medijskim pokroviteljstvom »Večernjeg lista« okupila je u Burgerhausu mnoštvo Nijemaca i Hrvata. Ovaj maleni gradić nadomak Hanau, poznat po gostoprimstvu, ugostio je mnogobrojne kulturne djelatnike koji su se predstavili u kulturno-zabavnom programu.

Gradonačelnik Reuter u društvu konzula Stanka Lipnjaka i domaćina

Bogat zabavni program

Kulturno-zabavni program potrajao je do kasno u noć jer je trebalo mnogo vremena da se publici predstavte svi izvođači koji su došli uveličati ovu njemačko-hrvatsku priredbu. Prva se predstavila dalmatinska klapa »Feral« iz Frankfurta. Tešo, Ilija, Toni, Duško, Šime, Ranko, Jakov i drugi svojim su dalmatinskim pjesmama osvojili publiku koja ih je nagradila dugotrajnim pljeskom, tako da su na binu morali izaći i u drugom dijelu programa. Odmah nakon »Ferala« predstavila se poznata jazz pjevačica Colet Vidiček, a nakon toga uslijedio je nastup VIS-a »Hrvatski komet«, folklor-

U ime domaćina i organizatora nazočnima je zahvalio Miljenko Prskalo, član predsjedništva Hrvatskog svjetskog kongresa Njemačke, sa željom da se sličan susret održi i sljedeće godine

Nastup dalmatinske klapa »Feral« iz Frankfurta

Zajedno s Hrvatima Nijemcima su se predstavili i Kinezi, što je pridonijelo internacionalnom ugođaju njemačko-hrvatskog susreta u Burgerhausu u Groschrotzenburgu

ne skupine Hrvatske kulturne zajednice iz Wiesbadena, pjevača Stefana Sabe, dr. Gorana Škerlepa. Gost hrvatskih umjetnika u kulturno-zabavnom programu bila je kineska glazbena skupina »Pan Asiac«, koja se predstavila svojim internacionalnim repertoarom, vrlo zapaženim na ovoj večeri.

Poticaj gospodarstva

Ivo Cenkovčan, najpoznatiji hrvatski slikar u Njemačkoj, ovu je prigodu iskoristio da se na njemačko-hrvatskoj večeri nazočnima predstavi sa svojom izložbom pod nazivom »Jusuret Hrvatskoj«. Cenkovčan je pored pozornice izložio samo mali dio iz zbirke svojih slika. Slikar koji je do sada naslikao više od 600 slika doista je imao što pokazati gostima, počevši od svoje poznate slike »Grička vještica Nerak«, pa do djela pod nazivom »Kroatia« - velebnog zdanja poput Eiffelova tornja koje je slikar zamislio i nacrtao na Markovu trgu u Zagrebu.

Kako bi njemačko-hrvatska večer protekla u ugođaju turističke ponude za predstojeću sezonu pobrinula se Hrvatska turistička zajednica iz Frankfurta, čija je voditeljica Anka Ranko na ulazu u Burgerhaus dočekivala brojne goste predstavljajući im sve ljepote Lijepe Naše. S prostranih zidova lijepo uređenog Burgerhausu u Groschrotzenburgu smiješili su se posteri poznatih dalmatinskih turističkih središta, među kojima i Dubrovnik, biser našeg turizma.

U ime domaćina i organizatora nazočnima je zahvalio Miljenko Prskalo, član predsjedništva Hrvatskog svjetskog kongresa Njemačke, sa željom da se sličan susret održi i sljedeće godine, uz izraženu želju da se to pored domovinske promocije bude humanitarni susret čija bi pomoć bila namijenjena bolesnoj djeci u domovini. Nijemci i Hrvati pokazali su da se mogu lijepo i ugodno zajedno zabaviti, a uz takvo druženje u budućnosti je moguće potaknuti i razviti neke druge, ponajprije gospodarske djelatnosti.

Tekst i snimke: Zoran Roko Paškov

Vlada RH pozivala je buduće studente na Smotru Sveučilišta u Zagrebu pod geslom »Zajedno u treće tisućljeće«

U ZAGREBU OD 22. DO 24. OŽUJKA ODRŽANA ČETVRTA SMOTRA SVEUČILIŠTA POD NAZIVOM »ZAJEDNO U TREĆE TISUĆLJEĆE«

STUDIJ U HRVATSKOJ - IZAZOV NOVOG DOBA

»Zbunjeni ste i zabrinuti jer još ne znate što biste učinili? Prijave za upis neumoljivo se približavaju, a vi se još pitate koji studij odabrati? Dakako, riječ je o jednoj od najvažnijih odluka života, onaj koja će odrediti buduću zanimanje. Iskoristite stoga Smotru Sveučilišta u Zagrebu i saznajte sve što vas zanima o pojedinim studijima.« To su i ove godine poručili organizatori Četvrte smotre Zagrebačkog sveučilišta; u ime visokog pokrovitelja Vlade RH Ministarstva prosvjete i športa, znanosti i tehnologije, predstavnici Studentskog zbora i domaćin, Studentski centar,

u čijim je prostorijama smotra i održana. Atraktivnija nego ikad, preglednija i bogatija nego prošlih godina, uz mnoštvo dodatnih programa: glazbenih i likovnih predstavljanja studenata, natjecanja u košarci, razgovora s gospodarstvenicima... Smotra je pokazala da su se ove godine studenti doista potrudili u predstavljanju svojih fakulteta budućim kolegama.

Tradicija duga 330 godina u trećem tisućljeću

S tradicijom dujom od 330 godina, jednom visokom školom i jednim sveučilišnim studijem. No, najveće bogatstvo Zagrebačkog sveučilišta je više od 63 000 studenata koji trenutno studiraju. Svi su oni prošli paniku, neizvjesnost i nesigurnost odabira studija i upisa na fakultet. Prosječni budući bruceo najvjerojatnije zna za medicinu, pravo i ekonomiju, no koja je razlika između geotehničkog i geodetskog fakulteta, gdje studirati odnosno s javnošću, a gdje socijalni rad - mnogim mladim Hrvatima, a pogotovo onima iz inozemstva zasigurno nije jasno. Pojavili su se novi studiji, postojeći se obogaćuju, no ono bitno svake je godine isto: za mlade iz dijaspore postoji posebna upisna kvota. Naime, ako prođu razredbeni prag, mogu se upisati na željeni

Uobičajena gužva oko štandova na Smotri govori o velikom interesu budućih brucea za studiranje u Zagrebu

sku. Druga stepenica je pristupanje prijemnom ispitu. On će se ove godine održati od 3. do 12. srpnja. Ako mladi Hrvati iz dijaspore pokažu minimum znanja, tj. ako prođu razredbeni prag, slijedi treća stepenica: upis na fakultete od 13. do 18. srpnja.

I ovogodišnja Smotra pokazala je koliko su ovakvi informativni punktovi nužni za buduće studente. To najbolje potvrđuju riječi budućih studenata napisanih u knjizi dojмова: »Ful je super. Jako mi je drago što sam posjetila Smotru Sveučilišta. Dala mi je putokaz u odabiru fakulteta... Za svaku pohvalu... Izvanredna ideja... Čuga je

jeftina, a promotrice zgodne. To je bitno... Super!«

Informacije i za one koji nisu pohodili Smotru

Ipak, za sve one koji nisu mogli obići Zagreb i informirati se »iz prve ruke« od studenata i profesora o željenom studiju, za sve koje je mimošao ugođaj autentične studentske vreve, dimnih eksplozija na štandu Kemijskog fakulteta, životinjica na Veterinarskom fakultetu ili prezentacija pravog portretiranja na štandu Likovne akademije, još nije sve izgubljeno. Za sve buduće studente izdana je knjiga »Vodič kroz zanimanja« koji donosi 260 glavnih zanimanja za koja se može studirati u Hrvatskoj, čije se elektroničko izdanje nalazi na adresi http://mrv.fzfz.hr/zanimanja.

I kao što je rekao domaćin Sveučilišta u Zagrebu, rektor prof. dr. Branko Jeren, poanta Smotre je prikupljanje informacija o budućem znanju i zvanju: »Dvadeset i prvo stoljeće bit će stoljeće znanja i zato se sve naše nade okreću vama: vašem talentu, entuzijazmu i spremnosti na naporan rad. Oni su garancija uspjeha na studiju i uspjeha u životu.«

Smotrom je započela prva važnija utrk u životu mladih Hrvata i domovini i inozemstvu - priprema za ulazak u novo tisućljeće s plavim indeksom u ruci. Tradicija, kvaliteta i raznovrsnost - to je ono što jedno od najstarijih i najvećih sveučilišta u Europi nudi mladim Hrvatima. Studiranje u Hrvatskoj velik je izazov - na mladima iz dijaspore je da saznaju zašto.

Nataša S. Beširević

Organizatori Smotre Sveučilišta

Otvaranje Četvrte smotre Sveučilišta u Zagrebu održano u Studentskom centru

PROSVJED ISELJENIH HRVATA U DEN HAAGU

GLAS PROTIV POLITIČKIH PRESUDA

Okupljeni Hrvati pristigli su iz mnogih zapadnoeuropskih zemalja

U organizaciji Hrvatskog svjetskog kongresa iz Njemačke i Hrvatske kulturne zajednice iz Amsterdama u subotu 18. ožujka u Den Haagu je održan prosvjed protiv odluke Haaškog suda o teškoj presudi generalu Thomiru Blaškiću. Više od 3.000 Hrvata na miran je način iskazalo svoje nezadovoljstvo te iznijelo i svoje stavove vezane za taj slučaj, a delegacija predvođena predsjednikom HSK Njemačke predala je predstavnicima Haaškog tribunala i peticiji sa zahtjevima.

U predanoj peticiji piše da je visina kazne nerealna te se pod-

Nizozemska policija demonstrantima nije dopustila prolazak kroz grad i dolazak pred zgradu Haaškog suda, a za demonstrante su bili pripremljeni i vodeni topovi te policijski odred na konjima, no delegacija je uspjela predati peticiju u kojoj su, među ostalim, okupljeni Hrvati iznijeli šest zahtjeva

sjeća i na prilike u kojima je general Blaškić djelovao. Nadalje, Hrvati iz većine europskih zemalja na skupu su postavili pitanje srpskih ratnih zločinaca, ali isto tako i muslimanskih. Okupljeni Hrvati posebno su se negativno osvrnuli na ulogu stran-

niha sila koje su sudjelovale u mirovnim procesima. Spomenut je i članak objavljen u uglednom časopisu »Atlantic Monthly«, koji pak govori o francuskoj zaštiti ratnih zločinaca te o utjecaju Srba na francusku politiku... zhašto nitko ne postavlja pitanje što ra-

Hrvati zahtijevaju i kažnjavanje Srba i Muslimana koji su počinili ratne zločine nad Hrvatima te provjeru sadržajne strane procesa i njegova postupka, s obzirom na to da je general Blaškić dobrovoljno došao u Haag, a tek su se tada, stoji u peticiji, počeli prikupljati dokazi protiv njega. I kao posljednju točku Hrvati su naveli provođenje sudskih, a ne političkih procesa na Međunarodnom sudu u Den Haagu.

Demonstracije na kojima su sudjelovali Hrvati koji žive u Njemačkoj, Belgiji, Francuskoj i Nizo-

Skup je vodio i organizirao predsjednik HSK Njemačke Branko Marić

zemskoj, kao i predstavnici mnogobrojnih hrvatskih udruga i institucija koji u njima djeluju, počele su zajedničkom molbom koju je predvodio fra Ivan Vidović, misionar iz Wuppertala, a nazočnima

su se obratili Joso Sopić, predsjednik Hrvatske kulturne zajednice iz Amsterdama, Branko Marić, predsjednik HSK Njemačke i Amalija Janović iz Isteina. **M. Petrović**

U POVODU DESETIH JUBILARNIH »HRVATSKIH DANA NA CAPITOL HILLU«, KOJE ORGANIZIRA HRVASKO-AMERIČKA UDRUGA »CROATIAN AMERICAN ASSOCIATION«, ZA »DOM I SVIJET« GOVORI DR. FRANK BROZOVICH

Hrvatsko-američka zajednica dosta je bogata znanjem i materijalno. Zašto to ne iskoristiti?

Partneri u građenju hrvatske budućnosti

Svake godine u proljeće stotinjak hrvatsko-američkih aktivista stiže na tri dana u Washington i »seli« na Capitol Hill i Pennsylvania Avenue. To su sad već tradicionalni »Croatian Days on the Hill«, koje organizira hrvatsko-američka udruga »Croatian American Association«. U njoj pretežno, no ne i isključivo, sudjeluju članovi te udruge, koji obilaze senatore i zastupnike te lobiraju za Hrvatsku. Ovogodišnji »Danik« (19. do 21. ožujka) jubilarni su - deseti - svakako na čast udruzi kojoj su među čelnicima neki vrlo istaknuti američki Hrvati - Ilija i Mara Letica, Anthony Peraića, dr. Frank Brozovich.

Pisac ovih redaka sudjelovao je u nizu »Hrvatskih dana na Hillu« - uključujući one nezaboravne u svibnju 1991., u trenutku kada je hrvatski narod odlučio napustiti jugotamnicu naroda i uvjerio se u njihovu djelotvornost. Pažnja političkog Washingtona tih se dana zaista usredotočuje na Hrvatsku, a izravni dodiri s članovima Kongresa i Administracije prava su početnica umjetnosti lobiranja za svakoga kome je na srcu širenje istine o Hrvatskoj.

Što nam može reći o ovogodišnjim jubilarim danima pitati smo voditelja CAA, zubaru iz Seattlea u državi Washington, dr. Franka Brozovicha, čiji su preci stigli u Ameriku iz Gorskog kotara.

Deset godina nije malo. Jeste li pripremili nešto posebno za ove »Dane na Hillu«?

»Službenu proslavu desetogodišnjice djelovanja imali smo u Chicagu prije mjesec dana. Tada smo razmatrali niz pitanja koja smo predložili Administraciji i Kongresu. Na primjer, o tome smo razgovarali nedavno i na Hrvatskoj televiziji prigodom našeg boravka u Hrvatskoj pa su nas također pitali za što ćemo lobirati na Hillu. Među manje važnim stavkama bilo je povećanje pomoći Hrvatskoj, koje je predložio kongresmen George Radanovich, s 30 na 50 milijuna dolara. Prijedlog je bio u obliku neobvezatne kongresne rezolucije i tada smo rekli da ćemo, uz ostalo, tražiti potporu za tu rezoluciju. Drugi dan je »Večernji list« napisao uz moju fotografiju: »Voditelj CAA obećava 50 milijuna dolara! Sada molim da se to ispravi!«

Ispoštovati dogovoreni posao

»Dakle, na čemu se posebno radi ove godine na »Danima na Hillu«?

»Skrćemo pažnju Kongresa i Administracije na nekoliko pitanja. Prvo, gospodarstvo. Hrvatskoj treba pomoć u obliku ulaganja i tražimo podršku američke vlade. Naši današnji sastanci bili su vrlo ohrabrujući. No i u State Depart-

mentu i u Savjetu za nacionalnu sigurnost kažu da je problem u tome što treba mijenjati zakone tako da bude jasno da je dogovoren posao - dogovoren posao! Kad se to dogodi, ulaganja u Hrvatskoj će poskočiti.

Što još?

»Hrvatska je spremna omogućiti povratak Srba, no upozorili smo da Amerika mora novčano pomoći jer je riječ o golemu gospodarskom opterećenju za Hrvatsku. Da bi Hrvatska prihvatila Srbe, mora dobiti gospodarsku pomoć. Hoće li se to ostvariti, ne znamo. Slijede ti pitanja u vezi s Hrvatima u BiH. Broj jedan, pravednost Suda u Haagu: nitko nije optužen za zločine protiv Hrvata. Upozoravam da je u presudi Blaškiću navedeno da je Sedma brigada armije BiH počinila zločine protiv Hrvata i da te zločine treba istražiti. Zatim, kako bi BiH ostala cjelovita država, hrvatska se prisutnost mora održati. Inače ostaju dva entiteta, koja će se čisto razdvojiti. Rješenje je za to je opstanak Hrvata kao konstitutivnog naroda. I, napokon, mora se dopustiti Hrvatskoj vladi da otvoreno i vidljivo potpomaže bosanske Hrvate, ako to ne čini međunarodna zajednica.

Sastali ste se sa State Departmentom i Savjetom za nacionalnu sigurnost. S kim ste se još sastali i s kim ćete se sastati?

»Važen je bio sastanak s Chrisom Hillom, čovjekom broj dva u Savjetu za nacionalnu sigurnost i voditeljem za jugoistočnu Europu. Naža-

Mislim da naši ljudi žele surađivati s novom vladom, osigurati njen uspjeh, osobito u pitanju gospodarstva koje doživljavamo kao gorući problem. Učinit ćemo sve što možemo da pomognemo novim vlastima do uspjeha

lost, Dobbins i Countryman, koji je bio na našem sastanku u Chicagu, su na putu. Kao što znate, svi sudionici obilaze u povodu »Danak« senatore i kongresmene, svih 535 članova Zastupničkog doma, i predaju im naše »pakete«. Neki imaju i ugovorene sastanke sa zakonodavcima. Ja se sastajem s kongresmenom Radanovichem, sa senatorima Sladeom Gordonom i Patti Murray, i kongresmenicom Jennifer Dunn.

Idete li u Bijelu kuću?

»Nisu nas pozvali (smijeh). No s Christopherom Hillom sastali smo se u Old Executive Building, dakle unutar kompleksa Bijele kuće.

Koliko »lobista« imate ove godine?

»Oklo sedamdeset.

Kako oni, i vaše članstvo uopće, doživljavaju političke promjene u Hrvatskoj?

»Mislim da naši ljudi žele surađivati s novom vladom, osigurati njen uspeh, osobito u pitanju gospodarstva koje doživljavamo kao gorući problem. Učinit ćemo sve što možemo da pomognemo novim vlastima do uspjeha.

Nova vlada treba nam pružiti ruku

»Kako ste doživjeli svoj nedavni put u Hrvatsku?»

»Da, bio sam nedavno u Hrvatskoj, no prvo sam otišao u Sarajevo, gdje sam se sastao s predsjednikom Jelavićem i Andrićem Lužanškim; zatim sam otišao u Kiseljak i sastao se s gradonačelnikom, pa u Kreševo, gdje sam također susreo gradonačelnika. Tako sam se upoznao sa središnjom Bosnom i shvatio da je hrvatsko među tim ljudima vrlo jako. U Zagrebu smo se sastali s veleposlanikom Montgomerijem, predsjednikom Mesićem i ministrom vanjskih poslova Toninom Piculom, koji me je duboko impresionirao, kao mlad čovjek koji izvrsno govori engleski i uopće ostavlja dojam vrlo sposobne osobe.

Za mog boravka u Hrvatskoj, dakle u tjeku nedavnih izbora, osjetio sam dosta jake anti-dijasporске osjećaje. Predbacili su nam da smo svi članovi HDZ-a. Osjećala li se to još uvijek?

»Glavni cilj hrvatske dijaspore uvijek je bio stvaranje suverene Hrvatske. To smo u svakom slučaju povezivali s HDZ-om, i za to je HDZ dobio podršku. No, kao što znate, svaka udruga, pa tako i naša, ima članove koji simpatiziraju razne stranke, i naša je misija pomoć hrvatskom narodu uopće.

»U razgovorima s nizom hrvatsko-američkih čelnika stekao sam dojam da misle da bi hrvatske vlasti mogle učiniti malo više kako bi se potaknulo naše djelovanje u Americi. Biste li se s tim složili?»

To je vrlo točno.

»Što predlažete?»

»Treba bi nam pružiti ruku - što više to bolje jer svaki dan otkrivamo sve više uspješnih ljudi među hrvatskim Americancima, i trebalo bi se potruditi da ih se privuče. Hrvatsko-američka zajednica neobično je bogata znanjem, iskustvom, pa i materijalno, a također je i politički utjecajna skupina - no sve to treba znati potaknuti i iskoristiti. Problem nove vlade jest kako privući dijasporu, kako uspostaviti trajan dodir i osigurati da pripadnici dijaspore, kada dođu u Hrvatsku, imaju pristup do ljudi na vlasti i da vlada u njima vidi važne partnere u građenju Hrvatske. A to treba učiniti i u SAD-u.

Dakle, naš cilj treba biti zajedništvo ljudi u domovini i dijaspori?

»Da. I ne zaboravite: dijaspora na tih način da je velik doprinos Hrvatskoj - novcem koji troši prilikom posjeta, slanjem potpore rodbini, podizanjem kuća... No kad bi se iskoristile sve političke mogućnosti hrvatsko-američke zajednice, kad bi se aktivirali ljudi koji dosad nisu bili aktivni, Hrvatska bi stekla snažno oruđe. Nadam se da će u tome nova vlada nastaviti rad svojih prethodnika.

Vladimir P. Goss

U ZAGREBU ODRŽANI SUSRETI HRVATSKO-SLOVAČKOG PRIJATELJSTVA

VELIKO ZANIMANJE ZA KULTURNU RAZMJENU

Društvo hrvatsko-slovačkog prijateljstva u suradnji s Društvom hrvatskih književnika i Hrvatskom maticom iseljenika organiziralo je u srijedu 22. ožujka i u četvrtak 23. ožujka u Zagrebu Susrete hrvatsko-slovačkog prijateljstva. Tom su prigodom predstavnici nekoliko udruga iz Hrvatske i Slovačke mnogobrojnim nazočnima predstavili svoj rad, a dogovorena je i buduća suradnja udruga dviju prijateljskih zemalja.

Naime, u srijedu 22. ožujka u Plavom salonu Društva hrvatskih književnika održan je radni susret predstavnika hrvatskih i slovačkih udruga koje potiču i njeguju hrvatsko-slovačko i slovačko-hrvatsko prijateljstvo te suradnju i izmjenu iskustava, kao i planiranje buduće suradnje. Nakon toga je hrvatskoj i kulturnoj javnosti predstavljen Hrvatski klub iz Bratislave te njihova glasila, kao i glasila drugih slovačkih udruga. Nazočnima je tada predsjednica kluba Alica Kulihova najavila da će

Dvorana DHK-a bila je tijesna da primi sve zainteresirane

Hrvatski klub iz Bratislave, koji okuplja Slovake koji se zanimaju za hrvatsku kulturu, obilježiti 550. obljetnicu rođenja Marka Marulića. Istog je dana upriličena Književna večer, na kojoj su gostovali pisci slovačkih književnih udruga. Sljedećeg dana je na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagre-

Susret u društvu hrvatskih književnika

bu upriličeno gostovanje skog fakulteta u Zagrebu. **Ž. Lešić**
Snimila Ž. Lešić

U ORGANIZACIJI TVRTKE ZA ODNOS S JAVNOŠĆU »MILLENIUM PROMOCIJA« U HRVATSKO-AMERIČKOM CENTRU U ZAGREBU OBJAVLJENO NATJEČAJ ZA STIPENDIRANJE NADARENH STUDENATA PUTEV »CROATIAN SCHOLARSHIP FUNDA«

Više od 50 studenata na sva četiri sveučilišta

Na konferenciji za tisak održanoj u utorak 21. ožujka u Hrvatsko-američkom centru u Zagrebu objavljen je da će najveća hrvatsko-američka zaklada za stipendiranje nadarenih studenata u domovini »Croatian Scholarship Fund« (CSF) ove godine dodijeliti 20 četverogodišnjih stipendija maturantima iz Hrvatske i BiH. Tom prigodom nazočnima su se obratili dr. Nenad Prelog, predsjednik Glavnog odbora Hrvatsko-američkog društva te predstavnik CSF-a u Hrvatskoj Božo Skoko.

»Iznimno mi je zadovoljstvo što vam u ime dobrih ljudi iz Amerike ovom prigodom mogu predstaviti rad najveće hrvatsko-američke zaklade za stipendiranje nadarenih studenata u domovini, Hrvatske školarinske zaklade (Croatian Scholarship Fund). Također mi je drago što mogu najaviti da će početkom iduće akademske godine Zaklada uljepšati život još dvadesetorici studenata. Budući da sam i sam bio stipendist Zaklade, znam koliko znači jedna takva potpora - rekao je Božo Skoko.

Skoko je tada upoznao javnost s radom te najveće hrvatsko-američke zaklade i objavio službeni natječaj koji traje od dana objavljivanja (21. ožujka) do 20. travnja 2000. godine.

Hrvatsku školarinsku zakladu utemeljio je iseljenik Branko Barbri

početkom Domovinskog rata u San Ramonu (SAD), a u njezinu vodstvu danas se nalaze najugledniji Amerikanci hrvatskog podrijetla s američke Zapadne obale i mnogi ugledni Amerikanci. Cilj osnivanja Zaklade je potpora Hrvatskoj ulaganjem u obrazovanje iznimno nadarenih, a materijalno nedovoljno imućnih studenata na hrvatskim sveučilištima. Pod geslom »Stvaranje lidera kroz obrazovanje« program stipendiranja pokrenut je akademске godine 1993/94. godine. Stipendija je nepovratna, a jedini je uvjet da nakon isteka stipendiranja diplomand oстане u Hrvatskoj i svojim znanjem pomogne razvitku Hrvatske. Zaklada je do sada stipendirala stotinjak studenata, od kojih je 25 diplomiralo, a trenutno ih više od 50 studira na sva četiri hrvatska sveučilišta.

Prijave treba dostaviti na adresu Hrvatske školarinske zaklade: Croatian Scholarship Fund, P.O.Box 290, 31 Mesa Vista Court, San Ramon, CA 94583 USA.

Zakladu u Hrvatskoj predstavlja njezin bivši stipendist Božo Skoko, novinar Hrvatske televizije, a svoje aktivnosti CSF ostvaruje putem »Millenium promocije«, tvrtke za odnose s javnošću, u kojoj je moguće dobiti sve informacije na tel. 385 1 4800 660.

Ž. Lešić

Snimio M. Petrović

ŠVICARSKA

Koncert Ivane Zahirević u Bernu

BERN - Veleposlanstvo RH u Švicarskoj je 17. ožujka u crkvi Svetog trojstva u Bernu organiziralo koncert hrvatske flautistice Ivane Zahirević uz klavirsku pratnju Borisa Gurevicha. To je iskorak u dosadašnjoj praksi organiziranja manifestacija s područja kulture isključivo u veleposlanstvu i otvara veće mogućnosti prezentacije hrvatske kulture švicarskoj publici.

Mlada je umjetnica donedavno bila članica orkestra čiriske opere, a sada je angažirana u salzburškoj, što joj nije smetalo

da svoj umjetnički dar podijeli i s bernskom publikom.

Uz nazočnost stranih veleposlanika i viših diplomata akreditiranih u Bernu, na koncertu je bilo relativno malo hrvatskih građana. Bez obzira na to, publika i umjetnica bili su zadovoljni ovim malim glazbenim »probojem« u jednoličnoj ponudi glazbenih događaja za naše iseljeničtvo koja se uglavnom svodi na »brzopotezna« gostovanja hrvatskih estradnih zvijezda i zvezdica.

Koncert je održan pod pokroviteljstvom

Veleposlanstva RH u Bernu i sastavni je dio opsežnog projekta »Hrvatska u Švicarskoj 2000.«.

Isto tako, 18. ožujka ove godine veleposlanik Miroslav Medimorec bio je na otvorenju zajedničke izložbe hrvatske likovne skupine »Kravata« u Joni (kanton St. Gallen) u mjesnom muzeju. Pred mnogobrojnom zainteresiranom publikom uvodnu riječ i prezentaciju skupine održao je g. Sandi Paučić, povjesničar umjetnosti, i sam član skupine »Kravata«.

(bb)

Konferenciju za novinare organizirala je Millenium promocija, koja je ujedno i zastupnik Zaklade u Hrvatskoj

MARUNA OVJENČAN GORANOVIM VIJENCEM

Goranov vijenac za pjesnički opus i ukupan prinos hrvatskoj književnosti dodijeljen je prošloga tjedna (21. ožujka 2000.) u Lukovdolu pjesniku, prozaistu, prevoditelju, esejistu, publicistu i uredniku Borisu Maruni. Tako je u sklopu 37. Goranova proljeća, tradicionalne pjesničke priredbe što se priređuje u rodnom mjestu Ivana Gorana Kovačića, vijencem ovjenčan predsjednik Goranova proljeća i pomoćnik ministra kulture književnik Branko Čegec. Uz diplomu i vijenac, Borisu Maruni dodijeljena je i novčana nagrada - 12 tisuća kuna. Obrazloženje prestižne pjesničke nagrade pročitao je član Prosudbene komisije dr. Krešimir Bagić pred brojnim ljubiteljima poezije, među kojima je bio i Zdravko Jelenović, savjetnik za kulturu predsjednika Republike Hrvatske Stipe Mesića.

Boris Maruna izgradio je prepoznatljiv i provokativan lirski rukopis koji krasi izravnost pristupa temi, narativnost, metrička umješnost, intertekstualna aluzivnost, humor, ironija i nesentimentalni patriotizam - rečeno je u obrazloženju. Među pjesnicima naše dijaspore Boris Maruna je vjerojatno jedini autor

Boris Maruna

koji je kreativno nasljedovao recentna literarna iskustva i poetike zapada te jedini čije lirsko pismo bitno obogaćuje i širi iskustveno polje suvremene hrvatske poezije, istaknuo je Bagić.

Dug put do povratka

Laureat Boris Maruna zahva-

Boris Maruna zaslužuje - prema prosudbama relevantne književne kritike - mjesto najvažnijeg suvremenog pjesnika hrvatske dijaspore

lio je na dodijeljenoj mu nagradi i podsjetio nas jednom gestom na svoj tridesetogodišnji život u političkoj emigraciji neposrednim obraćanjem publici riječima »Gospodin Čegec rekao mi je da nemam što govoriti, ali budući da sam dobio i cvijeće, a u publici sjedi gđa Štefica Nikolić, koja me je u Buenos Airesu godinama hranila, shvatio sam da samo njoj dugujem ovo lijepo cvijeće«.

Naime, dvadesetogodišnji Boris Maruna (Potraga na Velebitu, 1940.) napušta domovinu s braćom u studenom 1960. i dolazi u Trst. U Italiji boravi sedam mjeseci te odlazi u Argentinu, gdje najprije živi u Cordobi, a od 8. svibnja 1962. u Buenos Airesu. Bježi na zapad u Italiju, Ar-

gentinu, Veliku Britaniju, SAD i Španjolsku i vraća se natrag, kamog ga je vodila borba za slobodu i konačno rješenje hrvatskog pitanja u svijetu. U domovinu se vratio 23. kolovoza 1990. i nastavio u Zagrebu svoj plodonosan rad na umjetničkom i društvenom planu.

Diplomirao je i magistrirao u Los Angelesu studij angloameričke književnosti, a španjolske studije završio je u Barceloni. Pored književnog, publicističkog i političkog djelovanja, u emigraciji se bavio i računalima. U Americi sudjeluje u političkom i kulturnom životu hrvatske emigracije, posebice kao kandidat za VII. i VIII. Sabor Hrvatskog narodnog vijeća u ime Mjesnog odbora »Sloboda« i Hrvatsko-američkog kluba u San Pedru.

Neopterećen i nekonvencionalan govor

Stalnom suradnjom u »Hrvatskoj reviji« Vinka Nikolića u Buenos Airesu i Barceloni te »Novoj Hrvatskoj« u Londonu, u kojima

DODIJELJENE NAGRADE U SKLOPU 37. GORANOVA PROLJEĆA

Goranov vijenac za pjesnički opus i ukupan prinos hrvatskoj književnosti dodijeljen je u Lukovdolu na Goranovu proljeću Borisu Maruni

uz članke druge vrste ponajviše objavljuje pjesme, Boris Maruna zbog jasno artikulirane, neopterećene i osobno impostirane perspektive u pjesmama upečatljivih slika i nekonvencionalna govora zaslužuje - prema prosudbama relevantne književne kritike - mjesto najvažnijeg suvremenog pjesnika hrvatske dijaspore. Valja stoga nanovo isčitavati Marunina djela od prve zbirke »I poslije nas ostaje ljubav« (1964.) objelodanjene u posebnom izdanju »Hrvatske revije« koja sadrži pjesme prognanog mladića nastale u Buenos Airesu 1963. i 1964., preko druge knjige pjesama »Govorim na sav glas« (1972.) te treće »Ograničenjak« (1985.), pa do zbirki pjesama tiskanih po povratku u domovinu: »Ovak« (1992.), i »Bilo je lakše voljeti te iz daljine« (1996.) kao i posve

dojmljive Marunine kronike »Otmicari ispunjena sna« (1995.). Organizator je zatim u Lukovdolu dodijelio preostale nagrade. Dodijeljena je tradicionalna nagrada »Goran« za mlade pjesnike koju je primio Bojan Rađašinović. Predsjednik Prosudbene komisije za osnovne i srednje škole dr. Branimir Bošnjak pročitao je obrazloženje triju nagrada za pjesničke radove učenika. Potom su svoje pjesme pročitali prvonagrađeni Luko Zupčić iz Rijeke, drugonagrađena Iva Rušić, također iz Rijeke, i trećenagrađeni Marko Mišulić iz Zadra. Nagradeni srednjoškolic su Barbara Stamenković iz Rijeke (prva nagrada), Lana Školarec iz Zagreba (druga) i Gaša Vrdoljak iz Splita, kojemu je pripala treća nagrada.

Vesna Kukavica

ZANIMLJIVOSTI

U New Yorku održan koncert za Trogirsku katedralu. U New Yorku je održan koncert i veliki bal, na kojima su prikupljeni prilozima za obnovu trogirске katedrale Sv. Lovre. Organizator te dobrotvorne akcije bila je američka zaklada »Venetian Heritage Inc«, koja se bavi obnovom kulturne baštine, a okuplja ugledne i poslovne ljude. Ta američka zaklada, na inicijativu splitskoga Konzervatorskog odjela Ministarstva kulture RH, već je odobrila 400 tisuća dolara za popravak kapele Bl. Ivana Trogirskog iz 15 stoljeća. Ta se kapela smatra remek-djelom hrvatske i europske renesansne umjetnosti, a dvogodišnji radovi na njezinoj restauraciji počeli su idućeg mjeseca.

Nove hrvatske putovnice - visoki sigurnosni standardi. Nova hrvatska putovnica, koja je u optjecaju od početka ove godine, udovoljava svim visokim sigurnosnim standardima i jedna je od najzaštićenijih u svijetu. Putovnica se izrađuje na novi način, što opravdava nešto duži rok izdavanja. Od stupanja na snagu novih putovnica policija je uvela još neke novosti te se sada može tražiti i »žurna putovnica«, koja se izdaje zbog smrti, bolesti ili neodgovodnog puta. Nova putovnica izrađuje se u Hrvatskom tiskarskom zavodu, a do sada ih je izrađeno oko 40 tisuća. Cijena je 220 kuna, od toga 70 kuna za državne biljege. Za starije od 27 godina vrijedit će 10 godina, a za mlade 5 godina.

Društvo hrvatskih povratnika: ulaganje u Hrvatsku vrlo rizično

Društvo hrvatskih povratnika upozorilo je svojim priopćenjem da se »u Hrvatskoj gotovo ništa bitno ne mijenja i da je do daljega svako useljavanje i ulaganje vrlo rizično«. Stav je Društva da je dio prijedloga državnog proračuna za 2000. godinu koji se odnosi na isplatu osiguranih štednih uloga »nelogičan i kontraproduktivan«. Smatraju da se ponude stranih ulagača i pomoć koju Hrvatskoj nudi međunarodna zajednica ne mogu usporediti sa sredstvima koja su do 1998. u Hrvatsku uložili iseljenici, a koja procjenjuju na 40 milijardi dolara. U priopćenju se ocjenjuje da Vlada može vratiti povjerenje iseljeničtva prema Hrvatskoj samo ako žurno riješi problem blokiranih štednih uloga u svim bankama u stečaju. Neprihvatljivim drže prijedlog Vlade da se osigurani uloži prebace u odabrane banke na pet godina te predlažu da se Hrvatska zaduži za isplatu cijeloga javnog duga na šest do sedam godina i odmah isplati dug svim štedišama.

Hrvatske marke - svjetski filatelistički hit. »Svjetski dan zaštite ozonskog omotača«, autora Ivce Belinića, najljepša je poštanska marka 1999. godine u Hrvatskoj. Na natječaj koji je bio otvoren do 1. ožujka, glasački kuponi, koji su se mogli dobiti na svim šalterima filatelije te kod veletrgovaca hrvatskih maraka u inozemstvu, stizali su ne samo iz Hrvatske nego i iz Europe, Kanade, Australije, Indije, Meksika i Izraela. Do zaključenja natječaja bilo je neizvjesno koja će od 39 predloženih maraka biti pobjednica. Ističući da su ljepota zemlje, važnost političkih vođa i hrvatske tradicije našli mjesto na poštanskim markama utvrđeno je da ih je inozemna filatelistička javnost prihvatila iznimno dobro.

Hrvatski glazbenici na smotri sakralne glazbe u Rimu. Hrvatski glazbenici s uspjehom su nastupili na Smotri sakralne glazbe 16. i 17. stoljeća što se održava u Rimu pod pokroviteljstvom Središnjeg odbora Velikog jubileja godine 2000. Barokni glazbeni orkestar iz Zagreba pod ravnanjem Saše Britvića izveo je u rimskoj bazilici Santa Maria in Aracoeli glazbu trojice hrvatskih autora 17. stoljeća - Ivana Lukačića, Vinka Jelića i Gabriela Uspera. Osim Središnjeg odbora, u organizaciji te smotre sudjelovali su Umjetničko-kulturni odbor Velikog jubileja te veleposlanstva država pri Svetoj Stolici, pa tako i hrvatsko veleposlanstvo pri Svetoj Stolici.

Hrvat izabran u projekt obilježavanja Velikog jubileja

Tri izložbe Dimitrija Popovića iz ciklusa »Corpus mysticum« uvrštene su u projekt obilježavanja Velikog jubileja - 2000 godina kršćanstva, koji se cijele godine proslavlja u katoličkom svijetu, a posebno u njegovim središtima u Rimu i Jeruzalemu. Za Popovićevo poziv u Rim u Svetoj godini zaslužan je ugledni talijanski likovni kritičar Giorgio Segato koji je dio Popovićeve radova prvi put vidio na izložbi 1985. u Milanu. Prva Popovićeve izložbe bit će otvorena u crkvi St. Andrea Quirinale od 14. travnja do 7. svibnja. Druga izložba bit će potkraj lipnja postavljena u Galeriji suvremene sakralne umjetnosti, koja se nalazi u sklopu crkve Santa Maria del Popolo, poznatoj po Caravaggliovim remek-djelima. Treća izložba otvara se potkraj rujna u rimskom Pantheonu. U kršćanskoj povijesti toga hrama prvi put će se izložiti djela jednog suvremenog umjetnika.

Mladi hrvatski informatičari na Međunarodnom natjecanju u Texasu. Mladi informatičari Treće gimnazije iz Osijeka pozvani su na Međunarodno informatičko natjecanje u Houstonu u američkoj državi Texas tijekom svibnja. To natjecanje uključuje gimnazijalce od 15 do 17 godina. Domaćini mladim nadarenim Osječanicima bit će Američko-hrvatsko društvo »Lone Star Croatian Club«, koji pripada Hrvatskoj bratskoj zajednici. Druženje koje je organizirala Hrvatska matica iseljenika trajat će 10 dana.

Mlada hrvatska umjetnica na Quebeškom bijenalu. Kristina Leko, mlada hrvatska akademska slikarica, koja je ujedno i grafičar, likovni kritičar, pedagog i gost predavač na zagrebačkoj Likovnoj akademiji sa svojom je videoinstalacijom pozvana na Međunarodno bijenale pod nazivom »Međunarodni susreti u vizualnim umjetnostima«. To svjetski priznato bijenale inače se održava u Quebecu u suradnji s Institutom za suvremenu umjetnost La chambre blanche. Poziv na sudjelovanje znači priznanje mladog umjetnici i modernoj hrvatskoj umjetnosti uopće.

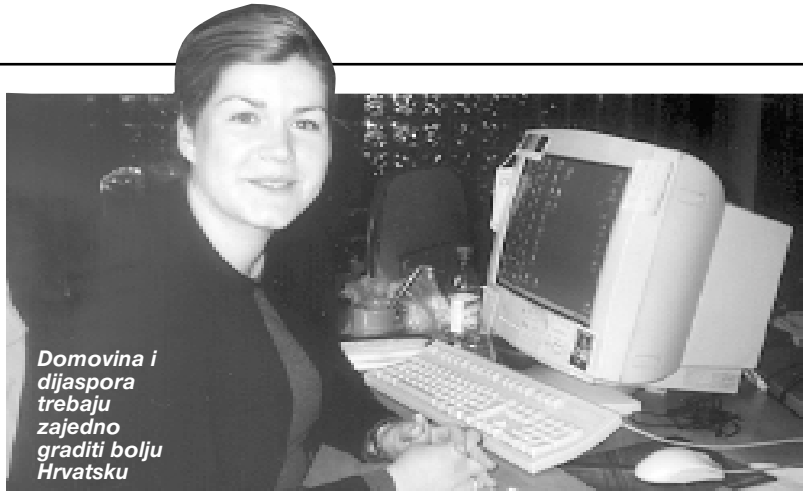
Hrvatski grafičar dobio zlatnu medalju Američkog društva ilustratora. Mladi hrvatski umjetnik iz Osijeka Davor Vrančić uspio je napraviti ono čemu se nadaju i njegovi iskusniji i slaviji kolege iz SAD-a. On je za plakat 14. Međunarodne američke izložbe crteža dobio zlatnu medalju Američkog društva ilustratora. Ta mu je poznata udruga nagradu dodijelila u kategoriji reklame pa je uspjeh to veći ako se zna kolika je konkurencija na tom području u SAD-u. Davor je sada u New Yorku, gdje sklapa daljnje poslovne ponude, što mu je omogućila hrvatsko-američka zajednica u suradnju s HMI-om.

Hrvatski skauti na Međunarodnom susretu u Mexico Cityju. Tijekom srpnja u Mexico Cityju održat će se Međunarodni susret skauta na kojem će sudjelovati i mladi hrvatski izviđači. Ta svjetska smotra starijih skauta studentske populacije omogućit će našim predstavnicima i posjet Los Angelesa, a pokrovitelj je američko-hrvatska zajednica. Tijekom lipnja, nakon Mexica, hrvatski skauti idu u južni Mexico, Guatemalu i sjeverni Honduras. Njihov prihvata među Hrvatima omogućila je Hrvatska matica iseljenika, posebice gđa Silvija Letica.

Izabrala i priredila Nataša S. Beširević

POVRATNIČKA PRIČA
SANDRE MACQUARRIE,
POVRATNICE IZ
KANADE

-Došla sam u Hrvatsku jer sam željela novo iskustvo. Mislila sam, ako već znam hrvatski jezik, prirodno je da se vratim svojim korijenima i tako ostvarim očevo san - kaže Sandra Macquarrie, koja se u ljeto 1996. godine vratila u Hrvatsku. Napominje da je ovdje došla bez nekih velikih očekivanja, razmišljajući kako će u domovini ostati godinu dana, no zavojljela je hrvatsku grud i nije se mogla odvojiti od nje. Čak se i njezin dečko, podrijetlom Skot iz Kanade, doselio u Hrvatsku. Prošlog su mjeseca Sandra i Lauchlin imali svadbu u »Interconti-

Domovina i dijaspora trebaju zajedno graditi bolju Hrvatsku

U DOMOVINI JE SVE VIŠE MOGUĆNOSTI ZA MLADE POV RATNIKE

mentalnu« i u Hrvatskoj otpočeli novi život. »Na svadbu su došli moji i muževi roditelji iz Kanade i uistinu je bilo lijepo«, veli Sandra. U Hrvatsku je Sandra doselila nakon 19-godišnjeg izbjivanja iz domovine. Naime, ona je kao šestogodišnja djevojčica s roditeljima odesila u kanadski grad Vancouver.

Razlika u stilu života

-Velika je razlika u načinu života i morala sam mijenjati gotovo sve svoje navike - objašnjava mlada povratnica, koja je sada zaposlena u marketingu VIP-neta. Napominje da se ovdje teško privikava na kompliciranu papirologiju.

-Nisam mogla vjerovati kroz kakve ću sve teškoće proći ovdje pri zasnivanju radnog odnosa - veli Sandra, napominjući da je u Kanadi dovoljno samo ispuniti zahtjev za zasnivanje radnog odnosa te da nakon toga sve potrebne poslove tvrtka obavlja sama. Sandra kaže da joj je ovo treće radno mjesto u Hrvatskoj i da je imala veliku sreću kada je nakon toga u jednoj izdavačkoj kući i banci našla posao u VIP-netu.

-Zadovoljna sam poslom i radnom sredinom, no na prvom radnom mjestu bilo mi je teško raditi i nisam se mogla naviknuti na mnogo toga. U Kanadi je način rada dosta slobodniji i nema strogog nadzora nad radnikom - ističe Sandra, napominjući uz to kako tamo radnici mogu slobodno iskazati svoje mišljenje o svemu.

Uz radne i kućanske poslove koje obavlja u iznajmljenom stanu, Sandra je pronašla vrije-

Zadovoljna sam poslom i radnom sredinom, no na prvom radnom mjestu bilo mi je teško raditi i nisam se mogla naviknuti na mnogo toga. U Kanadi je način rada dosta slobodniji i nema strogog nadzora nad radnikom - ističe Sandra

S mužem Lauchlinom Macquarrijem s kojim se venčala u hotelu »Intercontinental«

me i za studiranje te se u Engleskoj upisala na Open University. Muž joj je najprije bio zaposlen u Hrvatsko-američkom centru u Zagrebu, gdje je predavao engleski jezik, da bi se kasnije zaposlio u predstavništvu »Berlitz«, gdje se bavi istim poslom. Napominje da mu se sviđa u Zagrebu i zajedno sa Sandrom buduće planove veže uz taj grad.

-Imamo mnogo planova i ako se ostvare, ostat ćemo ovdje jer nam se tu sviđa i vjerujemo u bolje sutra - kaže mladi bračni par. Sandra ističe da je, unatoč nagomilanim problemima, uz Hrvatsku vežu snažni osjećaji. Bračni par napominje da ovdje imaju mnogo prijatelja, kako među Zagrepčanima, tako i među povratnicima koji ih, prema njihovu mišljenju, bolje razumiju.

Prva prijateljstva preko HMI-a

-Prve sam prijateljke stekla u Hrvatskoj matici iseljenika, gdje sam odmah, kao uglavnom svi naši povratnici, nakon dolaska u Zagreb, došla tražiti savjet - veli Sandra. Prisjeća se da je čim je stigla u Zagreb bila oduševljena njegovom ljepotom te da je već tada odlučila tu živjeti. Mnogim mladim raseljenim Hrvatima diljem svijeta ova mlada povratnica poručuje da dođu u Hrvatsku.

-Ovdje ima mnogo mladih iz iseljeničtva i za sve nas ovdje ima mjesta. Svi se trebamo udružiti i raditi na boljitku hrvatske domovine. Vjerujem u bolje sutra, bogatiju i sretniju Hrvatsku. Jer, da ne vjerujem, ne bih ovdje ni ostala.

Željka Lešić

AKTUALNO: ZAŠTO ZA BUŠIĆEVO UBOJSTVO VIŠE NITKO NE MOŽE BITI SUĐEN?

Sindičić oslobođen, istina dalje nego ikad

Vinko Sindičić oslobođen je optužbe da je, na nalog Službe državne sigurnosti (SDS) bivše SFRJ, u listopadu 1978. u Parizu ubio hrvatskog emigranta Bruna Bušića. Tu su višestruki javili svi hrvatski mediji u udarnim terminima i na udarnim stranicama. Zamjenik županijskog državnog odvjetnika Ivica Ovcār, koji je i sastavio optužnicu protiv Sindičića, odmah je najavio žalbu Vrhovnom sudu. No, tu se pojavljuje »začkoljica« cijelog slučaja. Naime, ako Vrhovni sud ne prihvati žalbu i prvostupanjska presuda postane pravomoćna, za Bušićevo ubojstvo više nitko ne može biti suđen jer je

1993., 15 godina nakon ubojstva, nastupila relativna zastara pokretanja kaznenog postupka. Napomene radi, istraga protiv Sindičića pokrenuta je osam mjeseci prije te zastare. Više od 40 svjedoka i brojna dokumentacija nisu bili dovoljni Sudskom vijeću pod predsjedanjem suca Damira Kosa da se dokaže da je Sindičić ubio Bušića. Dapače, uz presudu, Vijeće je donijelo odluku o Sindičićevu trenutnom puštanju iz pritvora, u kojem je bio od studenoga 1998. godine. U obrazloženju presude sudac Kos je istaknuo da nema neposrednih dokaza protiv Sindičića, a indicije na kojima

se gradila optužnica nisu zatvorile krug koji bi naveo na nedvosmisleni zaključak da je Sindičić počinio ubojstvo. Kako je Sindičić tijekom postupka u više navrata mijenjao obranu, pravdajući to prijetnjama kojima je bio izložen, sud je kao istinit uzeo prvi Sindičićev iskaz da je neposredno prije ubojstva bio u Parizu, ali da se dan prije tragičnog događaja povukao odande. No, na sudu nije izveden nijedan dokaz da je SDS izdao nalog za njegovo ubojstvo.

Sud je zaključio da je ubojica najvjerojatnije bila osoba bliska s Bušićem, a to, prema ocjeni suda, nije bio Sindičić. Krug

moćnih počinitelja ubojstva, kako sud misli, vrlo je širok. »Danas je istina, uz sav trud, dalje nego što je bila na kraju istrage«, rekao je sudac Kos.

Vidljivo zadovoljan, u bijelom sakou s leptir-kravatom, Sindičić je izjavio novinarima da je očekivao oslobođajuću presudu. »Činjenice govore za sebe i od prvog trenutka se vidjelo da nema dokaza protiv mene«, rekao je, istaknuvši da su mu »na nalog Engleza sve namjestili neki ljudi u Hrvatskoj«. Na upit što će prvo učiniti nakon puštanja na slobodu, odgovorio je da će nešto dobro pojedini i gledati lijepe žene.

Nataša S. Beširević

OGLAŠAVANJE

Cjenik oglasnog prostora:
1/8 (114x83 mm) = 1.600 Kuna
1/4 (114x170 mm) = 2.800 Kuna
1/2 (230x170 mm) = 4.800 Kuna
1/1 (230x340 mm) = 8.800 Kuna
Mali oglasi:
Do najviše 30 riječi = 150 Kuna
Uokvireni mali oglasi = 200 Kuna
Za oglašivače iz dijaspore, ugovaranje i naplata u ino-

zemnoj valuti preko njemačke marketinške agencije
AGENCIJE:
Njemačka:
Eurorevije GmbH, Rotlintstr. 6, 60316 Frankfurt
Telefon: 00 49 (69) 94 35 99 15, Telefax: 00 49 (69) 94 35 99 35
Hrvatska:
Europromocija d.o.o., Radićeva 32/2, 10000 Zagreb
Telefon/Fax: 00 385 (1) 48 13 886

DOM I SVIJET - POSEBAN PRILOG INOZEMNOM IZDANJU VEČERNJEG LISTA - OSNIVAČ I IZDAVAČ: HRVATSKA MATICA ISELJENIKA I HRVATSKI INFORMATIVNI CENTAR - ADRESA UREDNIŠTVA: TRG STJEPANA RADICA 3, 10000 ZAGREB, TEL/FAX: 3851 6113 263. E-MAIL: dom@hic.hr - WEB STRANICE: http://www.hic.hr/dom; HIC - MARKETING: TEL/FAX: 00385(1)61 54 986

GLAVNI UREDNIK:
Mario Petrović
ODGOVORA:
Ante Beljo

UREDNIŠTVO: Željka Lešić (koordinatorica), Ivana Rora (BiH), Željko Rebić (gospodarstvo), Vesna Kukavica (kultura), Nataša Beširević (zanimljivosti); GRAFIKA: Večernji list; LEKTORICE: Snježana Drkulec-Igrec i Diana Šimurina-Šoufek; PRDELOM I TEHNIČKA OPREMA: Kristijan Zinaja, Saša Bijelić i Denis Antičević; UNOS PODATAKA I WEB STRANICE: Ivana Kunović; MARKETING: Kata Oreč;

